

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
 Ομήρου Οδύσσεια, ραψ. ε, στιχ. 167-196
 copyright © 2005- 2006

Τον βρήκε εκεί να κάθεται στο περιγιάλι, ούτε στιγμή δεν στέγγωναν
 τα μάτια του απ' το κλάμα, έλιωνε η γλυκιά ζωή του
 απ' τον καημό του γυρισμού, κι οδύρονταν,
 170 αφού καμιά χαρά δεν του 'δινε τώρα η νεράιδα.
 Τις νύχτες αν κοιμότανε μαζί της στο βάθος της σπηλιάς,
 το 'κανε απ' ανάγκη το 'θελε εκείνη, εκείνος όχι.
 Τις μέρες όμως τις περνούσε κρεμασμένος σε βράχια κι ακρωτήρια,
 τα σωθικά του τρώγοντας με δάκρυα, στεναγμούς και λύπες,
 185 με μάτια βουρκωμένα, στυλωμένα πάντα στο άκαρπο πέλαγος.
 Κοντά του στάθηκε αρχοντική η θεά και τον προσφώνησε:
 «Δύσμοιρε, δεν έχεις λόγο πια να οδύρεσαι, να χαραμίζεις
 τη ζωή σου με το κλάμα. Το πήρα απόφαση, θα σε κατευοδώσω.
 Εμπρός λοιπόν, πελέκησε μακριά μαδέρια, συνάρμοσέ τα
 190 με καρφιά και φτιάξε μια σχεδία πλατιά στήριξε πάνω της
 ψηλά δοκάρια, να σε ταξιδέψει στο γαλάζιο πέλαγος.
 Εγώ σου δίνω ψωμί, νερό, και κόκκινο κρασί, να 'χεις να ζεις,
 να μην πεθάνεις απ' την πείνα.
 Κι ακόμη ρούχα θα σε ντύσω και πίσω σου θα στείλω ούριο άνεμο,
 195 ώστε να φτάσεις στην πατρίδα σου χωρίς μεγάλη βλάβη,
 αν βέβαια το θελήσουν και οι ουράνιοι θεοί,
 όσοι με ξεπερνούν στη γνώση και στην πράξη».
 Ρίγησε που την άκουσε πολύπαθος και θείος,
 Ύστερα μίλησε ο Οδυσσεύς, και πέταξαν τα λόγια του σαν τα πουλιά:
 200 «Το βλέπω, άλλο πράγμα έχεις, θεά, στον νου σου, όχι το γυρισμό μου
 που με παρακινείς σε μια σχεδία να περάσω
 το μέγα κύμα της θαλάσσης, τόσο αποτρόπαιο και φοβερό, που μήτε
 ισόρροπα και γρήγορα καράβια να το περάσουν δεν μπορούν,
 κι αν έχουν πίσω τους πρώτο το αγέρι του Διός.
 195 Σ' το λέω: εγώ δεν πρόκειται ν' ανέβω σε σχεδία,
 αν πράγματι εσύ δεν το 'χεις αποφασισμένο.

Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Ποιο είναι το κεντρικό θέμα της Οδύσσειας και ποια η θεματογραφία της; (4 μον.)
2. Πώς ανακοινώνει η Καλυψώ την απόφαση των θεών στον Οδυσσέα και ποια η αντίδραση του ήρωα; (4 μον.)
3. α) Να χωρίσετε το κείμενο σε ενότητες και να δώσετε σε καθεμιά έναν πλαγιότιτλο. (3 μον.)
 β) Ποιους αφηγηματικούς τρόπους χρησιμοποιεί ο ποιητής και τι πετυχαίνει με αυτούς; Εντοπίστε τρία εκφραστικά μέσα στο κείμενο. (3 μον.)
4. Να ηθογραφήσετε τα πρόσωπα της σκηνής. (6 μον.)